

รู้ไว้ไกลโทษ

แนวความคิดแก้ไขปัญหาระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการของต่างประเทศ

สาธารณรัฐสิงคโปร์

ใช้หลัก Meritocracy เป็นแนวคิดหลักทางการเมือง ซึ่งใช้ระบบคุณธรรมในการคัดสรรคนเข้าทำงาน ยึดหลักความรู้ความสามารถในการทำงาน และวาระสำคัญของการศึกษาระดับชาติ คือ “We must uphold meritocracy and incorruptibility”

ตั้งคณะกรรมการต่อต้านการทุจริตและสิทธิพลเมือง (ACRC) เน้นการใช้ระบบ IT เป็นช่องทางให้ประชาชนและภาคธุรกิจร้องเรียน หรือแจ้งเบาะแส ซึ่งมี ๓ ยุทธศาสตร์ คือ

๑. เกลือเป็นหนอน คือ การแจ้งเบาะแสของคนในองค์กร ให้รางวัลและแก้กฎหมายเพื่อให้เกิดการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส
๒. เชือดไก่ให้ลิงดู คือ หากเจ้าหน้าที่ของรัฐรับสินบน ยักยอกทรัพย์สิน จะลงโทษอย่างเต็มที่ (ไล่ออก ปรับเงิน จำคุก) ทั้งผู้ทำผิด และผู้รู้เห็นเป็นใจ
๓. ตัดไฟแต่ต้นลม คือ เน้นการอบรมเรื่องจริยธรรมให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับ

สาธารณรัฐเกาหลี

ประเทศญี่ปุ่น

การเปลี่ยนแปลงเกิดจากการตื่นตัวของภาคประชาสังคม การมีกฎหมายป้องกันการแข่งขันทางธุรกิจที่ไม่ยุติธรรม มีกฎหมายทางด้านจริยธรรมระดับชาติ เพื่อป้องกันการใช้อำนาจเกินขอบเขตของข้าราชการ มีการจัดตั้งคณะกรรมการจริยธรรมแห่งชาติ ที่มีอำนาจการบริหารงานบุคคลภาครัฐทั้งหมด กำหนดมาตรฐานจริยธรรมของข้าราชการอย่างละเอียด มีข้อห้ามที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนไว้ในสมุดเล่มเล็กเพื่อให้ทุกคนพกพา เกิดการปฏิรูประบบราชการ เช่น การแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การสำรวจการทุจริตโดย Citizen's Ombudsmen Group การจัดลำดับความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ รวมทั้งการปลูกฝังการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเอกชน

ตรากฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปจริยธรรม และจัดตั้งสำนักงานจริยธรรมของรัฐ (Office of Government Ethics: OGE) ซึ่งมีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระ ปฏิรูปกฎหมายข้าราชการพลเรือน โดยกำหนดดังนี้

ตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายและความเป็นกลางในการปฏิบัติงาน แต่งตั้งโดยการแข่งขันของข้าราชการประจำ เปิดเผย โปร่งใส ตามหลักคุณธรรม

ตำแหน่งนักบริหารอาวุโส แต่งตั้งจากข้าราชการประจำ หรือบุคคลภายนอกได้ แต่ต้องผ่านกระบวนการสรรหาคัดเลือกตามหลักคุณธรรม โดยคณะกรรมการทรัพยากรนักบริหาร

ตำแหน่งนักบริหารระดับสูง ที่เป็นการแต่งตั้งโดยการเมือง คณะกรรมการอธิการวุฒิสภาด้านความมั่นคงของรัฐและการบริหารราชการแผ่นดินและคณะกรรมการอธิการสภาผู้แทนราษฎร ด้านตรวจสอบและการปฏิรูประบบราชการ ร่วมกันจัดทำบัญชีตำแหน่งนักบริหารที่ฝ่ายการเมืองจะแต่งตั้งได้

ประเทศสหรัฐอเมริกา

สำหรับประเทศไทยได้มีการนำเอาระบบคุณธรรมและหลักธรรมาภิบาล โดยจัดทำเป็นพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๕๖ ขึ้น มีการรณรงค์ให้เกิดวัฒนธรรมไม่ยอมรับการโกง อีกทั้งสร้างการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบภาครัฐตามหลักประชารัฐ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐให้เป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

กองส่งเสริมจริยธรรมและป้องกันการทุจริต
กรมทางหลวงชนบท
No.๒๒ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒